

Karol Ondriáš
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

Pozmeňujúci návrh

k vládnemu návrhu zákona Národnej rady Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
(tlač 1518)

Vážené dámy poslankyne, vážení páni poslanci

Pred sebou máme opäťovne novelu zákona č. 461/2003 o sociálnom poistení, aby sme aspoň čiastočne odstránili jeho negatívne dopady na občanov. Poslanci Národnej rady Slovenskej republiky za Komunistickú stranu Slovenska sú za dôchodkový systém, ktorý je generačne a príjmovo solidárny, povinný pre všetkých občanov v produktívnom veku, priebežne financovaný, dávkovo definovaný a štátom garantovaný.

K tomu predkladám pozmeňujúce návrhy týkajúce sa invalidných dôchodkov.

Predkladaný vládny návrh zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov navrhujem zmeniť a doplniť takto:

1. V § 71 ods. 1 znie:

„(1) Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 33% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.“

Odôvodnenie:

Navrhovaná legislatívna zmena ustanovuje, že poistenec je čiastočne invalidný, ak jeho dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 33%. Nami navrhovaná úprava vychádza z predchádzajúcej legislatívnej úpravy.

2. V § 71 ods. 6 znie:

„(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u jedného zdravotného postihnutia musí byť o viac ako 10 %, a druh zdravotného postihnutia musí byť príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.“

Odôvodnenie:

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je možné určovať len od jedného druhu zdravotného postihnutia, pretože aj viac zdravotných postihutí aj keď s nižším percentom miery poklesu zdravotného postihnutia môže vytvoriť dlhodobý alebo trvalý nepriaznivý zdravotný stav kvalifikovaný ako čiastočný invalidný alebo invalidný. Započítavať sa budú len tie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktoré sú viac ako 10%.

3. V § 71 ods. 7 sa slovo „nesčítavajú“ nahradza slovom „sčítavajú.“

Odôvodnenie:

Podľa platného zákona jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mali by sa sčítavať, pretože niektorí poistenci najmä tí čo boli podľa predchádzajúcej právnej úpravy zaradení v kategórii 1 AA, majú kumulatívne zníženú percentuálne mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť i o viac ako 70 %, ale žiadná ich jednotlivá diagnóza nemá za následok pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 %.

4. V § 71 ods. 8 sa vypúšťa.

Odôvodnenie:

Ak sa jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sčítavajú ustanovenie ods. 8 v platnom zákone by bolo protirečivé.

5. V § 73 v odseku v 1, 2 a 3 percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa slová „o viac ako 70%“ nahradzajú slovami „o viac ako 66%“.

Odôvodnenie:

Navrhovaná legislatívna zmena ustanovuje pre určenie sumy invalidného dôchodku percentuálny pokles schopnosti výkonávať zárobkovú činnosť na 66%.

6. § 263 znie:

„§ 263

(1) Čiastočný invalidný dôchodok a invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok a invalidný dôchodok podľa zákona účinného k 31. decembru 2003 a vyplácaj sa aj po tomto dni v sume a za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

(2) Trvanie invalidity na nárok na prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok a invalidný dôchodok uvedený v odseku 1 sa mení ak sa zmenil u pôberateľa zdravotný stav a Sociálna poisťovňa pri kontrolnej lekárskej prehliadke po preskúmaní čiastočnej a plnej invalidity zistí zmenu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

(3) Trvanie invalidity na nárok na prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok a invalidný dôchodok sa preskúmava ak bol priznaný do 31. decembra 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

(4) Trvanie invalidity na nárok na prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok a invalidný dôchodok sa preskúmava ak bol priznaný po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými od 1. januára 2004.

(5) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 33%, ale najviac o 63%, suma prekvalifikovaného čiastočného invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí v sume a podľa podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

(6) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných od 1. januára 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 63%, suma invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí v sume a podľa podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

(7) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných od 1. januárom 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40%, ale najviac o 70%, suma prekvalifikovaného čiastočného invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí v sume a podľa podmienok ustanovených predpismi účinnými od 1. januára 2004.

(8) Ak po preskúmaní invalidity podľa odseku 2 poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných od 1. januára 2004, má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, suma invalidného dôchodku sa odo dňa preskúmania invalidity určí v sume a podľa podmienok ustanovených predpismi účinnými od 1. januára 2004.

(9) Trvanie invalidity podľa tohto zákona Sociálna poisťovňa nepreskúmava, ak poistenec, ktorému bol priznaný prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok alebo invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovršil dôchodkový vek.

(10) Invalidný dôchodok, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovršil dôchodkový vek podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 sa považuje za dôchodok priznaný podľa podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

(11) Ak poberateľ invalidného dôchodku splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(12) Invalidný dôchodok priznaný za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003 sa vypláca zo základného fondu invalidného poistenia.

(12) Invalidný dôchodok priznaný za podmienok ustanovených predpismi účinnými od 1. januára 2004 sa vypláca zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku uvedeného v prvej vete.

(13) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na nové vymeranie pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na nové vymeranie nepretržite zamestraný k 31. decembru 2003, sa určí podľa predpisov účinných po 1. januári 2004, a to vrátane úpravy dôchodkov prislúchajúcej podľa osobitného predpisu. Rozhodujúcim obdobím na určenie priemerného mesačného zárobku sú kalendárne roky 1994 až 2003. Z obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003 nárok na nové vymeranie invalidného dôchodku nevzniká.

(14) Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá pre trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť nemohla splniť podmienku počtu rokov dôchodkového poistenie pre vznik nároku na invalidný dôchodok a preto sa považuje za splnenú.“

Odôvodnenie:

Ustanovenie odstraňuje retroaktivitu, ktorá je v zákone č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení § 263. Predpokladá sa, že túto retroaktivitu potvrdí vo svojom náleze aj Ústavný súd Slovenskej republiky. Návrh na Ústavný súd Slovenskej republiky predložilo 35 poslancovi Národnej rady Slovenskej republiky.

7. Za § 263 sa vkladá § 263a ktorý znie:

„§ 263a

(1) Ak Sociálna poisťovňa po kontrolnej lekárskej prehliadke určenej pred 1. januárom 2004 a uskutočnenej ku dňu účinnosti tohto zákona, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočne invalidný dôchodok a invalidný dôchodok poberateľovi nepriznala alebo mu ho zmenila v rozpore s jeho priznaním za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, sociálna poisťovňa vyplatí a vypláca poberateľovi čiastočne invalidný dôchodok a invalidný dôchodok odo dňa jeho zníženia alebo odbratia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) Ak trvanie invalidity na nárok na prekvalifikovaný čiastočne invalidný dôchodok a invalidný dôchodok sa podľa ods. 2 a ods. 3 § 263 zmenil, Sociálna poisťovňa prekvalifikovaný čiastočne invalidný dôchodok a invalidný dôchodok

vypláca poberateľovi podľa predpisov platných v čase priznania jeho prekvalifikovaného čiastočne invalidného dôchodku a invalidného dôchodku.

(3) Ak poberateľovi invalidného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočne invalidný dôchodok, bol invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov účinnými do 31. decembra 2003 a zmenený podľa ods. 1 poberateľovi sa vypláca znova priznaný dôchodok počnúc dňom 1. januára 2004. Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.“

Odôvodnenie:

Retroaktívny zásah do už prizných dôchodkov podľa predpisov platných do 31. decembra 2003 treba sanovať vyplatením prekvalifikovaných čiastočne invalidných dôchodkov a invalidných dôchodkov, ktoré boli znížené alebo odobraté poberateľom podľa tvrdších kritérií stanovených predpismi účinnými po 1. januári 2004.

Ak u poberateľa invalidného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočne invalidný dôchodok, pri kontrole podľa ods. 2 a ods. 3 § 263 sa zistilo, že došlo k zmene poklesu vykonávať zárobkovú činnosť, narok na invalidný dôchodok a invalidný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok sa upraví podľa predpisov, ktoré tento dôchodok prznali.

1. Karol ONVRIAČ
2. DARINA GAŠÁNOVÁ
3. ANTON SLATSKÝ
4. Mária ŠTEFANCOVÁ
5. JARÍK JAHODOLCEK
6. IGOR ŠULAJ
7. JOSEF ŠEBO
8. Karel FALCIK
9. Jozef Hrdlicka
10. Samuel Z. h.
11. Rudolf ŽIKE
12. JARO JADUŠ

Karel Onvriač
Darina Gašánová
Anton Slatský
Mária Štefancová
Járik Jahodolcek
Igor Šulaj
Josef Šebo
Karel Falciak
Jozef Hrdlicka
Samuel Z. h.
Rudolf Žike
Jaro Jaduš

13. Veronica Stob

Veronica

14. Najah Thais

N.T.

15. Taref Burian

Taref

16. Dustin Mireles

Dustin